

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

HT Pentti Heiskasen toiminnan arviointi tilintarkastajan valvontatietojen antamisessa

Tilintarkastuslautakunnan päätös 19.11.2024
Päätöksen diaarinumero: PRH/256/10000/2024

Asian vireilletulo

Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvonta on oma-aloitteisesti ottanut tutkittavaksi HT Pentti Heiskasen toiminnan hänen laiminlyötyään valvontatietoilmoituksen antamisen tilintarkastusvalvonnalle seurantajaksolta 1.7.2022-30.6.2023.

Kuuleminen

Pentti Heiskaselle on 14.6.2024 annettu tiedoksi selvityspyyntö, jossa häntä kehoitettiin antamaan selvitys valvontatietoilmoituksen toimittamisen laiminlyönnistä. Selvityspyynnön lisäksi Heiskasta kehoitettiin täyttämään selvityspyyntökirjelmään liitetty valvontatietoilmoituslomake seurantajaksolta 1.7.2022-30.6.2023. Määräaika selvityksen antamiselle oli 31.8.2024. Heiskanen ei käyttänyt hänelle varattua mahdollisuutta antaa selvitystä tutkinta-asiassa eikä toimittanut pyydettyä valvontatietoilmoitusta.

Muu aineisto

Tilintarkastusvalvonnan sisäinen ilmoitus, jossa on yksilöity Heiskaselle lähetetyt kehotukset valvontatietoilmoituksen antamiseksi seurantajaksolta 1.7.2022-30.6.2023.

Ratkaisu

Tilintarkastuslautakunta antaa HT Pentti Heiskaselle varoituksen.

Perustelut

Tilintarkastuslain (TTL) 8 luvun 1 §:n mukaan tilintarkastajan on salassapitosäynnösten estämättä toimitettava tilintarkastusvalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä sen pyytämät valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset avoimesti ja totuudenmukaisesti sekä muutoinkin avustettava valvontasian selvittämisessä. Tämän säännöksen nojalla tilintarkastaja on velvollinen toimittamaan tilintarkastusvalvonnalle vuosittain valvontatietoilmoituksen. Valvontatietoilmoitusten tarkoituksena on tuottaa tietoa, jonka perusteella tilintarkastusvalvonta kykenee valvomaan tilintarkastajien ammattitaidon ylläpitämistä ja kehittämistä (TTL 4:2).

Heiskasen on tullut toimittaa tilintarkastusvalvonnalle valvontatietoilmoitus seurantajaksolta 1.7.2022-30.6.2023. Tilintarkastusvalvonta on kehottanut Heiskasta toimittamaan valvontatietoilmoituksen päivämäärillä 22.8.2023, 12.9.2023, 21.9.2023, 22.9.2023, 3.10.2023 ja 10.10.2023. Lisäksi häntä on kehoitettu tämän tutkinta-asian kuulemisen yhteydessä toimittamaan valvontatietoilmoitus tilintarkastusvalvonnalle.

Heiskanen ei ole noudattanut TTL 8 luvun 1 §:n mukaista velvollisuuttaan antaa tilintarkastajien valvontaa varten tarvittava valvontatietoilmoitus tilintarkastusvalvonnalle, joten hänelle on annettava TTL 10 luvussa tarkoitettu seuraamus.

Seuraamuksen määräämisessä huomioon otettavat seikat

Seuraamuksesta päätettäessä on TTL 10 luvun 7 §:n mukaan otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat seikat. Näitä ovat:

- 1) rikkomisen vakavuus ja ajallinen kesto;
- 2) tilintarkastajan vastuun aste;
- 3) tilintarkastajan halukkuus tehdä yhteistyötä toimivaltaisen viranomaisen kanssa;
- 4) tilintarkastajalle määrätty aiemmat seuraamukset; ja
- 5) teosta tai laiminlyönnistä aiheutuneen vahingon tai haitan määrä.

TTL 10 luvun 1 §:n mukaan tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle huomautus, jos tämä on huolimattomuudesta menetellyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuksesta annetun lain vastaisesti tai muussa lainsäädännössä olevien tilintarkastusta koskevien säännösten vastaisesti. Huomautus on riittävä seuraamus, jos moitittava menettely on vähäinen, siihen liittyy lieventäviä asianhaaroja tai se on taloudellisesti vähämerkityksellinen. Jos tilintarkastajan menettely on sellainen, että huomautusta ei pidetä riittävänä seuraamuksena, tilintarkastuslautakunnan tulee antaa tilintarkastajalle varoitus.

Heiskanen on toiminut asiassa TTL 8 luvun 1 §:n vastaisella tavalla hänen laiminlyötyään toistuvista kehotuksista huolimatta valvontatietoilmoituksen toimittamisen tilintarkastusvalvonnalle seurantajaksolta 1.7.2022-30.6.2023.

Tilintarkastuslautakunta toteaa, että valvontatietoilmoituksen tarkoituksena on tuottaa tilintarkastusvalvonnalle tietoa sen arvioimiseksi, että tilintarkastaja on täyttänyt tilintarkastuslaissa säädetyn velvollisuuden ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan sekä säilyttää hyväksymisen edellytykset. Tiedot ovat välttämättömiä tilintarkastusvalvonnalle asetettujen tehtävien hoitamisen kannalta (TTL 7 luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohta ja TTL 8 luvun 1 §). Valvontatietoilmoituksen toimittamisen laiminlyöntiä on pidettävä siinä määrin vakavana rikkomuksena, ettei huomautus ole riittävä seuraamus, vaan TTL 10 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan Heiskaselle on annettava varoitus.

Sovelletut säännökset

Tilintarkastuslaki (1141/2015) 1 luku 1 §, 4 luku 2 §, 7 luku 2 § ja 5 §, 8 luku 1 §, 10 luku 1 § ja 7 §

Valitusoikeus

Pentti Heiskasella on oikeus valittaa tästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen.

Asian ratkaisseet tilintarkastuslautakunnan jäsenet

Pekka Pajamo (puheenjohtaja), Jussi Heiskanen (varapuheenjohtaja), Ari Ahti, Mari Arala, Antti Fredriksson, Lasse Niemi, Riikka Rannikko ja Anders Tallberg

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Tilintarkastuslautakunta

Pekka Pajamo

Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Pekka Virtamo

Esittelijä

Tilintarkastusvalvonta